Handläggare
Jonas Uebel
Jonas.Uebel@huddinge.se

Grundskolenämnden

Detaljplan för Aspen 3 m fl.

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet som nämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Grundskolenämnden har bjudits in till granskning av en föreslagen detaljplan för kvarteret Aspen 3 med flera.

Planområdet, som är cirka 5,4 hektar stort, är beläget cirka 800-900 meter från Huddinge centrum och Huddinge station, i kommundelen Sjödalen.

Planförslaget möjliggör en skola för cirka 650 elever, en 7-spelsplan och en idrottshall med parkeringsdäck i bottenvåningen. Planförslaget innehåller även en förskola med tio avdelningar och plats för cirka 200 barn.

Ny bebyggelse i området beräknas börja byggas tidigast 2031 om detaljplanen antas. Behovet av skola bedöms uppstå vartefter nya bostäder färdigställs i närområdet, i nuläget från kvartal 4, 2032.

Barn- och utbildningsförvaltningen uppfattar att detaljplanen beaktar viktiga aspekter ur barnperspektiv.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden har bjudits in till granskning av en föreslagen detaljplan för kvarteret Aspen 3 med flera.

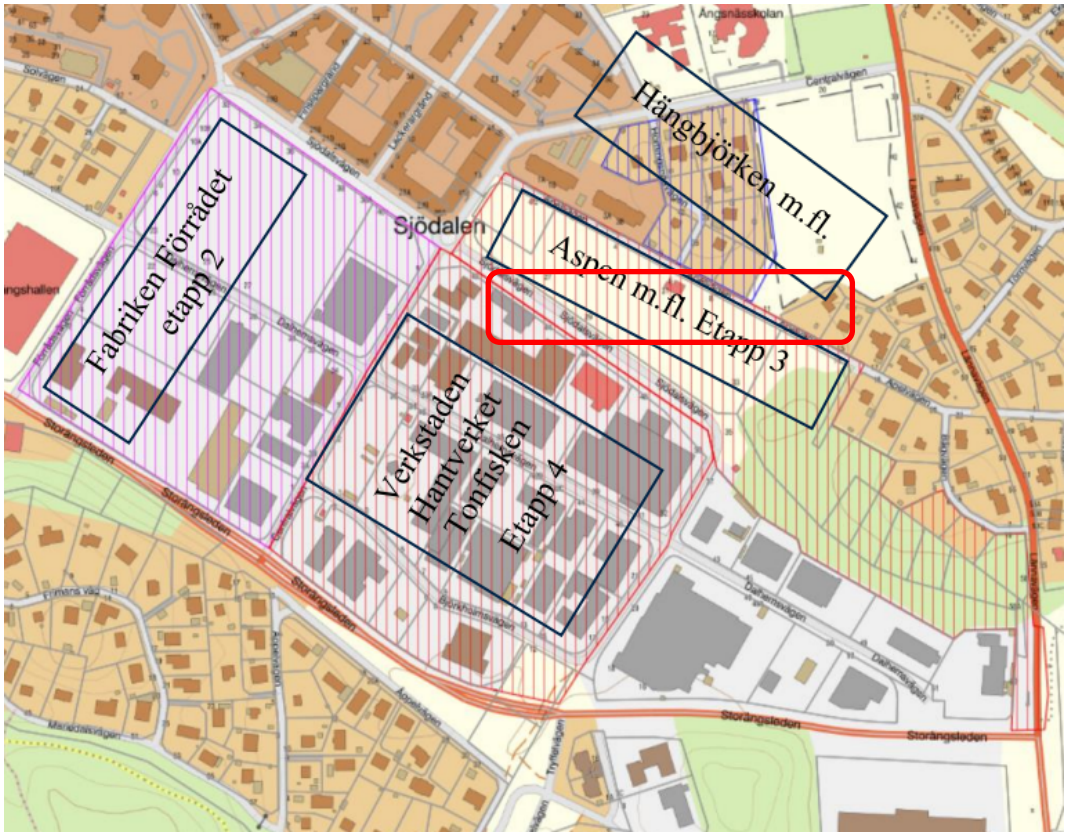
Planområde och detaljplan

Planområdet, som är cirka 5,4 hektar stort, är beläget cirka 800-900 meter från Huddinge centrum och Huddinge station, i kommundelen Sjödalen. Planförslaget möjliggör en skola för cirka 650 elever, en 7-spelsplan och en idrottshall med parkeringsdäck i bottenvåningen. Planförslaget innehåller även en förskola med tio avdelningar och plats för cirka 200 barn.

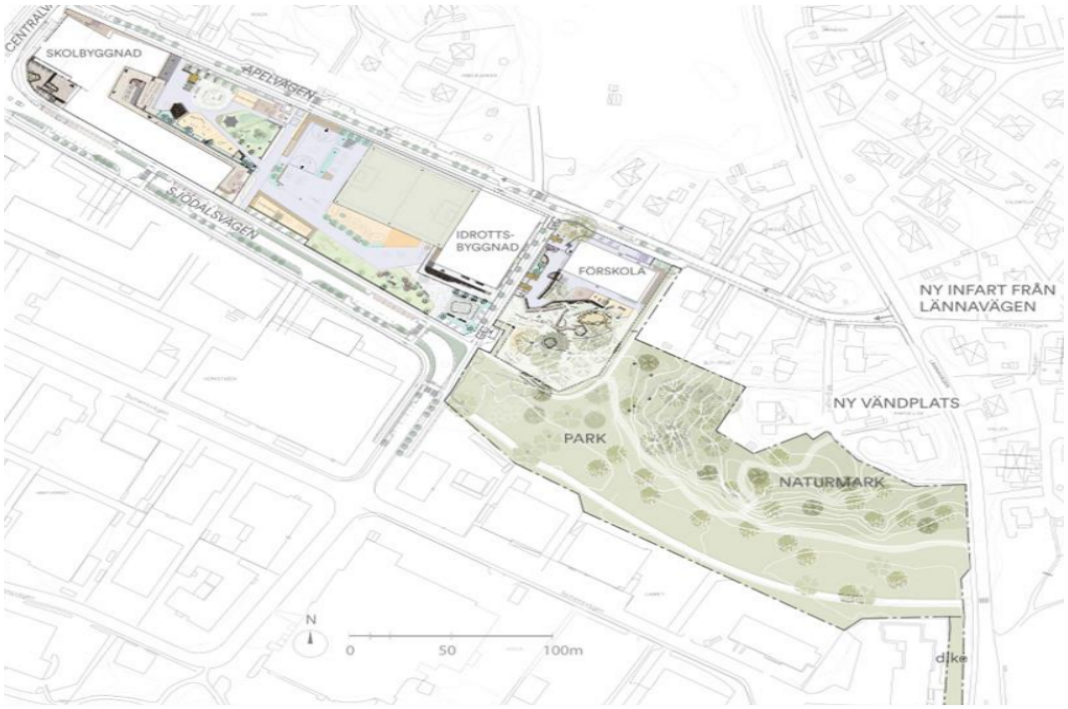
Planområdet ingår i omvandlingsområdet Storängen där cirka 4 500 bostäder, service och verksamheter planeras. Detaljplaneförslaget är i linje med både

Översiktsplan (ÖP) 2030 och den föreslagna ÖP 2050, vilket bekräftar att det stöder och bidrar till kommunens övergripande vision för hållbar stadsutveckling.

Sydväst om planområdet ligger kvarteren Fabriken och Förrådet, där det planeras för bostäder, förskola och service. På Apelvägens norra sida pågår planarbete för en detaljplan med bostäder och förskola i kvarteret Hängbjörken med flera. I Hängbjörkens detaljplan ingår Apelvägen som får höjd standard och ökad säkerhet för gående och cyklister. På Sjödalsvägens södra sida pågår också ett planarbete med bostäder, förskolor och service i kvarteren Verkstaden, Hantverket och Tonfisken.

Pågående detaljplaner i Storängen.

Planområdet med den planerade skolan i den västra delen, idrottshallen centralt och förskolan och naturområde i öster.

Skolan

Skolan kommer att vara en viktig målpunkt och placeras längs med Sjödalsvägen för att bidra med en stadslik karaktär. Den är den enskilt största verksamheten och har en central roll i stadsdelen. Som skolan ”mitt i byn” möter den bebyggelsen i korsningen Centralvägen/Sjödalsvägen med ett entrétorg där huvudentrén är förlagd. Enligt förslaget uppförs skolbyggnaden i två till fyra våningar. Byggnadens högsta delar är riktade mot Sjödals- och Centralvägen och ansluter höjdmässigt till det angränsande kvarteret Takstegen.

Varuleveranser och sophantering till skola och idrott ska förläggas i lastfickor. Mellan avlämningsplatser och gång- och cykelbanan finns en skiljeremsa som skapar en säker gång- och cykelbana.

Skolan från Sjödalsvägen.

Skolgården

Skolgården förläggs delvis i linje med Sjödalsvägen och öppnar upp sig mot Apelvägen. Skolgårdens höjdsättning är viktig för områdets möjlighet att klara skyfall och tomtens marknivåer behöver anpassas till omkringliggande gator. I östra änden av skolgården samlas olika idrottsverksamheter till ett nav för idrott. Skolbyggnadens läge bidrar med bullerdämpning för skolgården från Sjödalsvägen.

Friyta för skolan

Enligt Huddinge kommuns riktlinjer för storlek på friyta vid skolor ligger planområdet inom zon B vilket är 600-1 200 meter från spårbunden kollektivtrafik. Zon B anger att grundskolans friyta ska dimensioneras till minst 23 kvm per barn med sammanhängande yta om minst 3 000 kvm. I detaljplanen planeras en friyta om cirka 15 kvm per barn och en sammanhängande yta om cirka 9 800 kvadratmeter, vilket innebär att den totala ytan överensstämmer med riktlinjerna men ytan i kvm per barn gör det inte. Kravet på tillgänglighet till stråk och naturområden säkerställs i detaljplanen med föreslagna ytor för park och natur. Både skolan och förskolan har full tillgänglighet till naturområdet.

De riktlinjer som hänvisas till är avsedda för förskola varför en tolkning har gjorts för att passa för skolverksamhet.

Bollplan

En bollplan för sju spelare i ett fotbollslag föreslås i direkt anslutning till skolgården och förstärker elevernas lekyta när idrottslektioner inte pågår. Bollplanen avses att användas för skolan på dagtid och föreningslivet på kvällstid.

Idrottshallen

Idrottshallen föreslås placeras närmast Apelvägen. Den ansluter till bollplanen för att kunna samnyttja omklädningsrum och faciliteter. Byggnaden uppförs i två våningar. I markplan under idrottshallen anläggs en parkering som betjänar skolans, idrottens och den intilliggande förskolans behov av bilplatser. Parkeringsanläggningen samnyttjas mellan skolan, förskolan och idrottshallens besökare då dessa genererar ett parkeringsbehov vid olika tider på dygnet. Infart till parkeringen sker från Apelvägen. Entrén till idrottsdelen sker från skolgården mot Sjödalsvägen och ska ges ett välkomnande intryck. Idrottshallen föreslås samutnyttjas med föreningar på kvällstid.

Förskolan

Förskolan placeras mot Apelvägen närmast naturområdet åt öster. Den föreslås uppföras som friliggande byggnad i två våningar. Förskolans gård gränsar i öster och söder mot naturmark som planeras som ett parkstråk med inslag av lek.

Parkering

Parkeringsbehovet för cykel och bil beräknas utifrån kommunens parkeringstal. För grundskolan behövs 357 cykelplatser, 24 bilplatser till personalen och 16 platser till besökare (främst avlämningsplatser). För idrottshallens verksamhet behövs 38 cykelplatser, 5 bilplatser till personalen och 24 platser för besökare. Cykelparkering ordnas i första hand på kvartersmark i närhet till entréerna. I garageanläggningen under idrottshallen anläggs 55 bilplatser. Garageanläggningen rymmer behovet för skolans och förskolans personalparkering under dagtid, samt idrottshallens personal och besökare kvällar och helger vilket skapar ett effektivt samnyttjande av anläggningen. Angöringsfickor för lämning och hämtning av barnen finns längs med Sjödalsvägen.

Resvägar i området

Alla gator runt planområdet anläggs med gångbana. Gång- och cykelväg kommer att anläggas genom parkstråket mellan Sjödalsvägen och Lännavägen. På Apelvägen planeras en ny gångbana mellan Centralvägen och Lännavägen. Gångbanan, tillsammans med övergångstället över Lännavägen förbättrar säkerheten för gående österut mot Hörningsnäs. Centralvägen kopplas samman med Sjödalsvägen med ny gång- och cykelbana som löper längs det befintliga koloniområdet i Hörningsnäs och inom planområdet mellan förskolan och idrottshallen. Stråket har identifierats i Utvecklingsplan för kommundelarna Sjödalen och Fullersta med fokus på centrala Huddinge. Stråket används idag som skolväg i hög utsträckning och avsikten är att förbättra och förstärka stråket.

Befintlig cykelbana i Storängen finns idag endast längs med Centralvägen, norr om Sjödalsvägen och på Sjödalsvägen mot Huddinge centrum. Cykel framförs i dagsläget i blandtrafik på resterande gator. Två nya cykelstråk ska anläggas inom denna plan. Det ena anläggs på Sjödalsvägen och det andra i parkstråket som fortsätter vidare mot Lännavägen och Trehörningen. Gång- och cykelvägen på

Sjödalsvägen och i parkstråket ingår i Huddinge kommuns cykelplan som utpekade huvudcykelstråk.

Med bil nås planområdet från Centralvägen, Sjödalsvägen och Apelvägen. Centralvägen kommer även i fortsättningen att ingå i kommunens huvud- och bussgatunät och Centralvägen kommer att utformas för busstrafik. På Sjödalsvägen tillkommer avlämningsfickor längs gatan. Ett enkelriktat körfält planeras på Apelvägen och detta enkelriktas från Lännavägen.

Ljusförhållanden

Tomten vänder långsidan mot söder vilket innebär goda dagsljusförhållanden. Den utvändiga miljön behöver både solbelysta ytor och skugga vilket gör att byggnadernas placering blir en viktig del i att åstadkomma detta. Skolgården och förskolegården får bra ljusförhållanden och bra klimat med både solbelysta ytor och skugga. Solstudier visar att bakomliggande fastigheter i kvarteret Asken till liten del kommer att avskuggas under eftermiddagar under vinterhalvåret.

Dagvatten och skyfall

Planeringen av Storängen kräver en ökad kapacitet och stora krav på hanteringen av dagvatten och skyfall på grund av översvämningsrisker. Bland annat planeras cirka 650 kvm på skolgården och förskolans gårdsyta utgöra del av dagvattenhantering. Reningen kan göras med hjälp av två typanläggningar; växtbäddar eller svackdiken. Genom planbestämmelser säkerställs att byggnader utformas för att minimera skador vid översvämningar.

Nuläge och tidplan

Detaljplanen är ute på granskning, vilket innebär att det är andra och sista instansen där man kan lämna synpunkter.

- Planuppdrag 20 juni 2018
- Samråd januari/februari 2022
- Granskning april/maj, 2024. Grundskolenämnden har dispens med att lämna synpunkter till efter juninämnden.
- Antagande i kommunfullmäktige kvartal 1, 2025
- Laga kraft (om inte detaljplanen överklagas) kvartal 1, 2025

Detaljplanens genomförandetid är 10 år. Genomförandetiden börjar då beslutet att anta detaljplanen vunnit laga kraft.

För att möjliggöra första inflyttningen inom Storängen, krävs att Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) kan tillhandahålla inkopplingspunkt för färskvatten, dagvatten och spillvatten. Detta innebär att det inte kommer vara praktiskt möjligt att flytta in i något av kvarteren inom Storängen innan skyfallsåtgärden som innebär sänkning av marken inom parkstråket/översvämningsytan är utförd. Detta då åtgärden utförs i samma arbetsmoment som SVOA:s ledningsförläggning.

Gatorna inom och intill planområdet Apelvägen, Centralvägen och Sjödalsvägen kommer att byggas om i samband med att detaljplanerna vunnit laga kraft och kan genomföras. Start sker år 2026 med utförande av ledningar, gator samt gång- och

cykelväg. Centralvägen och västra delen av Sjödalsvägen byggs om inom projekten Brandstegen och Fabriken Förrådet. Den del av Sjödalsvägen som ansluter till denna detaljplan beräknas byggas om år 2026-2028. Apelvägen kommer att byggas ut när intilliggande detaljplan för Hängbjörken vinner laga kraft. År 2031-2032 beräknas utbyggnad av skola, idrottshall, bollplan och förskola att genomföras. Anläggandet av parkstråk beräknas påbörjas år 2026.

Grundskolenämnden har tidigare beslutat att skolan ska drivas i fristående regi. Beslut togs i Mål och budget 2021 där Lokalresursplanen låg som bilaga, ärendenummer 2021.KS-2021/847. I kommande lokalresursplan som bedöms beslutas av kommunstyrelsen i höst föreslås emellertid att driften ändras till egen regi.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till detaljplanen för kvarteret Aspen. Det är positivt att det byggs en ny grundskola, bollplan, idrottshall och förskola i samma detaljplan i samband med att Storängen utvecklas och nya bostäder byggs. Behovet av grundskoleplatser behöver bevakas utifrån byggnationen i området. Utökas antalet bostäder behöver antalet skolplatser ses över så det möter behoven.

Detaljplanen har tagit hänsyn till vad förslaget får för påverkan på barn och unga samt hur man arbetar med barnperspektivet gällande trafik, säkerhet, hälsa, ljus, ljud, dagvattenhantering och tillgång till natur och lekytor. Förvaltningen är i stort sett nöjd med förslaget som även innehåller en barnkonsekvensanalys.

Gården

I planförslaget bidrar skolbyggnadens tänkta placering till att skolgården bullerdämpas från Sjödalsvägen vilket är bra. Det är viktigt att det blir en sammanhängande och funktionell skyddad utemiljö med goda dagsljusförhållanden och en sammanhållen skolgård utan korsande gång- och cykelvägar.

I detaljplanen föreslås skolgården bli 9 800 kvm vilket innebär 15 kvm friyta per barn. Den sammanhängande friytan uppfyller kravet på minst 3 000 kvm om skolan byggs för 650 elever. Det betyder emellertid att avsteg görs från kravet på 23 kvm friyta per barn som är kommunens riktlinjer för storlek på friyta i denna zon. Kompensatoriska åtgärder måste vidtas genom att uppnå högre bedömda lekvärden avseende kvalitetsaspekterna friyta, zonering av gård, tillgänglighet, vegetation och topografi, integration av lekutrustning i skolgårdens landskap, möjlighet till förståelse av sin omvärld och utsikt över grönska/samspel mellan ute och inne. En Lekvärdes- och avstegsrapport har tagits fram som bedömer att skolgården kommer att kunna stimulera barnen i tillräcklig grad.

Förvaltningen betonar vikten av att friytan blir så stor som möjligt så att eleverna ska kunna ta ut löpsteg och leka fritt, vilket är viktiga utgångspunkter för barns utveckling.

Parkering, kommunikationer och belysning

Det är positivt att nya gång- och cykelvägar planeras in och att kommunikationsmöjligheterna förbättras. För att minimera problematiska trafiksituationer är det emellertid viktigt att det finns tillräckligt med parkeringsplatser för bilar i närområdet då en del föräldrar gärna vill kunna lämna/hämta vid skolan på väg till eller hem från jobbet och det är inte heller möjligt för en del att kunna lämna/hämta utan bil.

I detaljplaneförslaget är entréer till skolgården placerade så att de sammanlänkas med omgivande gång- och cykelstråk samt med planerade övergångsställen vilket förvaltningen ser positivt på. Det är viktigt att det finns säkra skolvägar för barnen i området. Det innebär tillräckligt breda gång- och cykelbanor samt att säkra övergångsställen inrättas med god belysning. Detta gäller även för lekparker och andra områden där barn vistas. För barn är det viktigt att helt eller delvis kunna ta sig själv mellan hem, vänner och aktiviteter.

Dagvatten

Förvaltningen vill poängtera vikten av att dagvattenhanteringen sker säkert och utan stående vatten som kan utgöra en risk för barn.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Eftersom skolgården planeras med en mindre storlek i kvm per barn än de beslutade riktlinjerna finns risk för onormalt slitage på gården, vilket kan medföra högre hyreskostnader. Om den mindre ytan medför att delar av verksamheten hänvisas till grönytor utanför skolgården, kan det medföra ett behov av högre personaltäthet vilket också är kostnadsdrivande.

Frida Plym Forshell
Utbildningsdirektör

Jörgen Alm
Avdelningschef

Bilagor
Remisshandlingar

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen
Akten